

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

KÜLTÜR

JOURNAL OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE STUDIES

E-ISSN: 2757-5667

Yılda iki sayı yayımlanır. / Published Biannually.

Yaz (Haziran) - Kış (Aralık) / Summer (June) - Winter (December)

Hakemli Dergi / Peer Reviewed Journal

Sayı 8 / Issue 8

İstanbul

Kış (Aralık) 2023 / Winter (December) 2023

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

KÜLTÜR

JOURNAL OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE STUDIES

Y
I
L
4
YEAR

S
A
Y
I
8
ISSUE

- **Baş Editör / Editor-in-Chief**
Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL
m.koksal@iku.edu.tr

- **Editörler / Editors**
Dr. Emre Berkan YENİ
e.yeni@iku.edu.tr
Dr. Harun COŞKUN
h.coskun@iku.edu.tr

Bu Sayının Dil Editörleri / Language Editors

- **İngilizce Dil Editörü / English Language Editor**
Dr. Işıl BAŞ
i.bas@iku.edu.tr
Öğr. Gör. Özay ŞEKER
o.seker@iku.edu.tr

İstanbul Kültür Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Ataköy 7-8-9-10, E5 Karayolu Üzeri Ataköy Yerleşkesi, 34158 Bakırköy/İstanbul

Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kulturk>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

KÜLTÜR

JOURNAL OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE STUDIES

● Sayı 8 / Issue 8

Kış 2023 / Winter 2023

Sahibi / Owner

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığı Adına

On Behalf of the Department of Turkish Language and Literature

Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Ahmet BURAN

Fırat Üniversitesi, Türkiye
Fırat University, Türkiye

Prof. Dr. Ahmet KARTAL

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Eskişehir Osmangazi University, Türkiye

Prof. Dr. Alfiya YUSUPOVA

Kazan Devlet Üniversitesi, Tataristan
Kazan State University, Tatarstan

Prof. Dr. Benedek PÉRI

Eötvös Lorand Üniversitesi, Macaristan
Eötvös Lorand University, Hungary

Prof. Dr. Mehmet Fatih KİRİŞÇİOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üni., Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Uni., Türkiye

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Istanbul University, Türkiye

Prof. Dr. Kadırali KONKOBAYEV

Kırgızistan-Türkiye Manas Üni., Kırgızistan
Kyrgyzstan-Türkiye Manas Uni., Kyrgyzstan

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

İstanbul Kültür Üniversitesi, Türkiye
Istanbul Kültür University, Türkiye

Prof. Dr. Muharrem KAYA

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üni., Türkiye
Mimar Sinan Fine Arts Uni., Türkiye

Prof. Dr. Nurullah ÇETİN

Ankara Üniversitesi, Türkiye
Ankara University, Türkiye

Prof. Dr. Ömür CEYLAN

İstanbul Kültür Üniversitesi, Türkiye
Istanbul Kültür University, Türkiye

Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU

Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Hacettepe University, Türkiye

Prof. Dr. Şuayip KARAKAŞ

İstanbul Aydın Üniversitesi, Türkiye
Istanbul Aydın University, Türkiye

Prof. Dr. Vahit TÜRK

İstanbul Kültür Üniversitesi, Türkiye
Istanbul Kültür University, Türkiye

DANIŐMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER

Fırat Üniversitesi, Türkiye
Fırat University, Türkiye

Prof. Dr. Ali İhsan ÖBEK

Trakya Üniversitesi, Türkiye
Trakya University, Türkiye

Prof. Dr. Aynur KOÇAK

Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Yıldız Technical University, Türkiye

Prof. Dr. Beyhan KESİK

Giresun Üniversitesi, Türkiye
Giresun University, Türkiye

Prof. Dr. Edith Gülçin AMBROS

Viyana Üniversitesi, Avusturya
University of Vienna, Austria

Prof. Dr. Funda KARA

Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Atatürk University, Türkiye

Prof. Dr. Hanife KONCU

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üni., Türkiye
Mimar Sinan Fine Arts Uni., Türkiye

Prof. Dr. Hülya ERAYDIN ARGUNŐAH

Erciyes Üniversitesi, Türkiye
Erciyes University, Türkiye

Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL

Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
Gaziantep University, Türkiye

Prof. Dr. Mariya ÇERTİKOVA

Katanov Hakas Devlet Üniversitesi, Hakasya
Katanov Hakas State University, Khakassia

Prof. Dr. Marufjan YOLDOSHEV

Ali Őir Nevayi Üniversitesi, Özbekistan
Ali Őir Nevayi University, Uzbekistan

Prof. Dr. Mehmet AÇA

Marmara Üniversitesi, Türkiye
Marmara University, Türkiye

Prof. Dr. Melek ÖZYETGİN

Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Yıldız Technical University, Türkiye

Prof. Dr. Mesut ŐEN

Marmara Üniversitesi, Türkiye
Marmara University, Türkiye

Prof. Dr. Murat CERİTOĐLU

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Izmir Katip Çelebi University, Türkiye

Prof. Dr. Mustafa KURT

Gazi Üniversitesi, Türkiye
Gazi University, Türkiye

Prof. Dr. Mustafa ÖNER

Ege Üniversitesi, Türkiye
Ege University, Türkiye

Prof. Dr. Mustafa ARGUNŐAH

Erciyes Üniversitesi, Türkiye
Erciyes University, Türkiye

Prof. Dr. Mücahit KAÇAR

İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Istanbul University, Türkiye

Prof. Dr. Nazım Hikmet POLAT

Kıbrıs İlim Üniversitesi
Cyprus Science University

Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN

Erciyes Üniversitesi, Türkiye
Erciyes University, Türkiye

Prof. Dr. Nihayet ARSLAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Yıldız Technical University, Türkiye

Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üni., Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli Uni., Türkiye

Prof. Dr. Osman HORATA

Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Hacettepe University, Türkiye

Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye
Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye

Prof. Dr. Seysenbay KUDASOV

Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan
Ahmet Yesevi University, Kazakhstan

Prof. Dr. Şaban DOĞAN

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
İzmir Katip Çelebi University, Türkiye

Prof. Dr. Ülkü ELİUZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
Karadeniz Technical University, Türkiye

Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ

Maltepe Üniversitesi, Türkiye (emekli)
Maltepe University, Türkiye (retired)

KÜLTÜR Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi'nin tarandığı dizinler:

MLA International Bibliography

İslam Araştırmaları Merkezi

Asos İndeks

Google Scholar

Index Copernicus

Eurasian Scientific Journal Index

Bielefeld Academic Search Engine

Türk Eđitim İndeksi

*Directory of Research Journals
Indexing*

Bu Sayının Hakemleri / Referees Of This Issue

Prof. Dr. Savaşkan Cem BAHADIR
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Karadeniz Technical University

Prof. Dr. Ömür CEYLAN
İstanbul Kültür Üniversitesi
İstanbul Kültür University

Prof. Dr. Ahmet DOĞAN
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Kırşehir Ahi Evran University

Prof. Dr. Mehtap ERDOĞAN TAŞ
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Sivas Cumhuriyet University

Prof. Dr. Mehmet GÜRBÜZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Necmettin Erbakan University

Prof. Dr. Yunus KAPLAN
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Osmaniye Korkut Ata University

Prof. Dr. Beyhan KESİK
Giresun Üniversitesi
Giresun University

Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Fatih Sultan Mehmet Vakıf University

Prof. Dr. Yakup POYRAZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Kahramanmaraş Sütçü İmam University

Prof. Dr. Hasan ŞENER
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Semra TUNÇ
Selçuk Üniversitesi
Selçuk University

Prof. Dr. Hakan YEKBAŞ
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Sivas Cumhuriyet University

Prof. Dr. Ozan YILMAZ
Sakarya Üniversitesi
Sakarya University

Makalelerde ifade edilen fikir ve görüşlerle ilgili her türlü sorumluluk yazarlara aittir. Yayın hakları **KÜLTÜRK**'e aittir. Yayımlanan yazılar **KÜLTÜRK**'ün yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir.

All kinds of responsibilities regarding the ideas and opinions expressed in the articles belong to their authors. Publishing rights belong to **KÜLTÜRK**. No part of this publication shall be produced in any form without the written consent of the **KÜLTÜRK**. The Editorial Board the final decision to publish articles.

DEĞERLİ OKURLAR,

KÜLTÜR'ün ilk sayısının başında EDITÖR'den başlığı altında yaptığımız hasbihâlin üzerinden tam üç buçuk yıl geçmiş. İkinci hasbihâlimize elinizdeki MESTAP Özel Sayısı vesile oldu. Türk kültür ve edebiyatının en önemli yazılı kaynakları arasında olan şiir mecmualarının belli bir sistematik üzerine tasnif edilerek varlıklarını tespit ve değerlendirme amacına matuf bir proje olarak yaklaşık 10 yıl kadar önce ortaya konan ve MESTAP adıyla bilinen "Şiir Mecmualarının Sistematik Tasnifi Projesi", an itibarıyla 300'e yakın lisansüstü tez, 100 civarında makale, kitap bölümü, kitap ve tebliğ gibi çalışmalarla devasa bir projeye dönüşmüş durumdadır. Bu itibarla bu sayımızı adı geçen projeye ilgili özel bir sayı yapmak istedik. Dergi içeriğinde konunun hemen her safhasına dair bilgilendirmeler, teklifler ve eleştiriler içeren makaleler bulunduğu gibi bütün çalışmaları toparlayan bir bibliyografya çalışması okuyucuyu bu hususta zaten yeteri kadar bilgilendirecektir.

Bu vesileyle KÜLTÜR'te bugüne kadar yapılanlardan ve hedeflerimizden bahsetmek isteriz. İlk sayımızda aynen şunları söylemişiz:

"Dergi yayıncılığında yazıların nicelik değil niteliğinin önemli olduğu, galiba bilimi ve yayın etiğini önemseyen herkesin ortak görüşüdür. Hâl böyle olunca esas olan, bir makalenin dergiye geldiği andan yayımlandığı (veya yayımlanmadığı) ana kadar yürütülen sürecin ciddiyeti ve âdilliği ile yayımlanan makalelerin niteliği, özgünlüğü ve alana sağladığı katkıdır. Zaten bunlar sebep ve sonuçtur. İşte KÜLTÜR, şikâyet edilen 'dergi enflasyonu'na yeni bir veri olmak için değil özgün ve nitelikli makaleler yayımlamak, böylece bilim dünyasına ve Türklük Bilimi'ne kayda değer katkılar sunmak gibi bir hedefi tutturmak amacıyla yayımlanmaya başladı."

KÜLTÜR, ilk çıktığında ortaya koyduğu ilkeleri titizlikle devam ettirmeye çalışan bir dergidir. Nicelik değil niteliğe önem veren KÜLTÜR yönetimi, önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirdikten sonra da bu ilkelerden ödün vermeyecektir. Hakemlik sürecinin hangi şartlarda, nasıl işlediği meçhul, makale fabrikası gibi çalışan ama değirmen gibi "bilim öğüten", sözde bilimsel, özde yağmacı dergilerin bilim dünyasına ve Türkiye bilim hayatına ciddi zarar verdiğini düşünüyoruz. Nitelik yoksunluğu ile malul bu yayın kesafeti; Türkiye mahreçli yayınların atıf almaması, yani okunmaması, değerlendirilmemesi ve bunun neticesinde istatistiklere yansıyan gerilemeler gibi gözle görülür zararlar verdiği gibi "bilim ahlakı" gibi daha derin ve onarımı daha zor gedikler de açmaktadır.

Böyle bir dergicilik anlayışından bundan sonra da uzak kalacak olan KÜLTÜR'ün ilk 8 sayısına gelen toplam 70 makaleden 2'si editörlük tarafından derginin yayın esaslarına uygun görülmemesi sebebiyle resen yayın dışı bırakılırken 1 makale yazarı tarafından çekilmiş, 12 makale ise hakemler tarafından reddedildiği için yayım imkânı bulamamıştır. Kabul almayan makale sayısı %21'e takabül eden bir orandadır ki, makalelerin birçoğunun zorlu hakem süreçlerinden sonra yayımlanabilir hâle geldiği düşünüldüğünde bu oranın makul bir ortalama oluşu söylenebilir.

KÜLTÜRK, Türk Dili ve Edebiyatı sahasının bütün anabilim dallarında bilimsel makale kabul eden bir dergidir. Bugüne kadar dergimizde yayımlanan makalelerin büyük çoğunluğu Klasik Türk Edebiyatı dalıyla ilgili olmuştur. Bunu Yeni Türk Edebiyatı, Türk Halk Edebiyatı ve Türk Dili dallarındaki yazılar takip etmektedir.

İlk 8 sayımızda hepsi de Prof. Dr. ünvanlı olmak üzere 76 farklı akademisyen hakem olarak görev almıştır. Bu hocalarımızdan üçü üçer, 17'si ikişer makaleye hakemlik yaparken, 47 hocamız sadece bir makaleye hakem okarak atanmıştır. Bütün hakemlerimizin profesör olmasının yanı sıra yine bütün makalelere hakem atanırken o konuda çalışmalarıyla tanınan hocalarımızın seçiminde titizlik gösterilmiştir.

Bugüne kadar yayımlanan makalelerin yazarlarına dair yaptığımız analizde yazar ünvanlarına göre şöyle bir dağılım ortaya çıkmaktadır: Prof. Dr. ünvanlı yazar sayısı: 20, Doç. Dr. ünvanlı yazar sayısı: 8, Dr. ünvanlı yazar sayısı: 13, Ar. Gör., doktora veya yüksek lisans öğrencisi yazar sayısı: 10, diğer (araştırmacı-yazar): 2.

Yayımlanan makalelerden üçünün yabancı Türkologlar tarafından yazılması, KÜLTÜRK'ün 8 sayılık geçmişinden dikkat çekici bir başka not olarak kaydedilebilir.

KÜLTÜRK'ün hedefleri arasında önce TR DİZİN, daha sonra en prestijli uluslararası dizinlerde yer alabilmek vardır. Yukarıda anlatılanlarda eksiklik var, fazlalık yoktur. Şunu iddiayla söyleyebilirim ki Türk Dili ve Edebiyatı sahasındaki yazılara ağırlık veren dergilerin birçoğunda bu özen ve ciddiyeti, hakem kadrosunu ve bir anlamda bunların sonucu olan nitelikli yayınları bulmak çok da kolay değildir. Bu, boş bir gurur yahut böbürlenme değildir ve hakkın teslimi adına bunları ifade mecburiyetimiz vardır. Şu kadarını söylemeliyiz ki, bizim için "nitelik" ve "kalite" hep en önemli ölçüt olacaktır. Şu anda da ciddi ulusal ve uluslararası dizinlerde taranmaktayız. Her dergi yönetimi gibi biz de elbette en iyi dizinlerde taranmayı aruz ederiz ancak ilkelerimizde sabit-kadem olmak bizim için daha değerlidir. Esas hedef ittihaz ettiğimiz şey alanımıza, bilim dünyasına ve ülkemize katkı verebilmektir ve zannımca en güzel hedef de budur.

Nice güzel sayılarda buluşmak üzere...

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL
KÜLTÜRK Dergisi Baş Editörü